

УДК 316.613.432

DOI <https://doi.org/10.32782/psych.studies/2025.1.15>

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ДОВІРИ / НЕДОВІРИ У БЛИЗЬКИХ СТОСУНКАХ ДОРОСЛИХ

Туришин Тетяна Олександрівна,

магістрантка освітньо-професійної програми

«Клінічна психологія», кафедра загальної та клінічної психології

Волинського національного університету імені Лесі Українки

<https://orcid.org/0000-0002-5986-5725>

Крижановська Зореслава Юріївна,

кандидат психологічних наук,

доцент кафедри загальної та клінічної психології

Волинського національного університету імені Лесі Українки

<https://orcid.org/0000-0002-5986-5725>

У цій статті розглядаються теоретичні аспекти прояву довіри та недовіри в міжособистісних стосунках. Автори підкреслюють, що з першого року життя дитини формується параметр соціальної взаємодії, де позитивним полюсом є довіра, а негативним – недовіра. Цей процес є фундаментом для подальшої соціалізації особистості. Дослідники також зазначають, що довіра охоплює як поведінкову, так і психічну діяльність людини, впливаючи на її взаємодію з оточенням.

У контексті близьких стосунків довіра відіграє ключову роль у встановленні глибоких емоційних зв'язків і взаєморозуміння між партнерами. Недовіра, навпаки, може призводити до напруженості та конфліктів, підриваючи основу взаємин. Тому розуміння механізмів формування та прояву довіри є важливим для підтримки здорових і гармонійних стосунків.

Предметом дослідження є особливості прояву довіри та недовіри у близьких стосунках, їхні чинники впливу, механізми формування та наслідки для міжособистісної взаємодії. Довіра є фундаментальною складовою міжособистісних відносин, особливо в контексті близьких стосунків. Вона визначає якість взаємодії між партнерами, впливає на емоційний добробут і стійкість відносин. Недовіра, зі свого боку, може стати джерелом конфліктів, емоційної напруги та навіть розриву зв'язку. У цій статті розглянуто теоретичні підходи до дослідження довіри та недовіри, їхні основні прояви та чинники впливу.

Довіра у психології визначається як переконання в надійності, чесності та доброзичливості партнера. Вона формується на основі минулого досвіду, спільних цінностей і здатності до відкритого спілкування. Недовіра ж проявляється в сумнівах щодо щирості та чесності іншої людини, що може призводити до підозрілості й уникання глибокої емоційної взаємодії.

Подальші дослідження можуть зосередитися на практичних стратегіях відновлення довіри після її втрати та методах запобігання розвитку недовіри у відносинах.

Ключові слова: довіра, недовіра, міжособистісні відносини, емоційна взаємодія, близькі стосунки.

Turishyn Tatyana, Kryzhanovska Zoreslava. Characteristics confidence in close relationships of adults

The article examines the theoretical aspects of the manifestation of trust and mistrust in interpersonal relationships. The authors emphasize that from the first year of a child's life, a parameter of social interaction is formed, where the positive pole is trust, and the negative pole is mistrust. This process is the foundation for the further socialization of the individual. Researchers also note that trust encompasses both behavioral and mental activity of a person, influencing his interaction with the environment.

In the context of close relationships, trust plays a key role in establishing deep emotional connections and mutual understanding between partners. Mistrust, on the contrary, can lead to tension and conflicts, undermining the foundation of relationships. Therefore, understanding the mechanisms of formation and manifestation of trust is important for maintaining healthy and harmonious relationships.

The subject of the study is the peculiarities of the manifestation of trust and distrust in close relationships, their influencing factors, formation mechanisms and consequences for interpersonal interaction. Trust is a fundamental component of interpersonal relationships, especially in the context of close relationships. It determines the quality of interaction between partners, affects the emotional well-being and stability of relationships. Mistrust, in turn, can become a source of conflicts, emotional tension and even a break in communication. This article examines theoretical approaches to the study of trust and distrust, their main manifestations and influencing factors.

Trust in psychology is defined as a belief in the reliability, honesty and benevolence of a partner. It is formed on the basis of past experience, shared values and the ability to open communication. Mistrust is manifested in doubts about the sincerity and honesty of another person, which can lead to suspicion and avoidance of deep emotional interaction.

Further research could focus on practical strategies for rebuilding trust after it is lost and methods for preventing the development of mistrust in relationships.

Key words: trust, mistrust, interpersonal relationships, emotional interaction, close relationships.

Постановка проблеми. Довіра є одним із ключових чинників, що визначають якість міжособистісних відносин. Проте дослідники ще не дійшли єдиної думки щодо її природи: чи є вона емоцією, поведінковим проявом, обґрунтованим рішенням, «стрибком віри», нейробіологічною реакцією або комбінацією всього переліченого. Відомо, що довіра має значний вплив на особистість (Govier, 1998; Hardin, 2006) [1], а її високий рівень сприяє щастю (Dolan, Peasgood, & White, 2008) [2], покращує здоров'я (Gilson, 2003) [3] і навіть подовжує життя.

Довіра визначається як впевненість у характері, здібностях, силі або правдивості іншої людини чи обставин. Вона відіграє вирішальну роль у розвитку здорових і безпечних стосунків. Попри значні дослідження, залишається відкритим питання про механізми формування, підтримання та руйнування довіри в разі її зради.

Довіра впливає на емоційну близькість, вирішення конфліктів і стабільність стосунків. Водночас недовіра спричиняє невпевненість, непорозуміння та розрив зв'язків. У рамках цього дослідження передбачається визначення основних факторів, що сприяють як формуванню довіри, так і її руйнуванню в різних типах відносин.

Наявність довіри є визначальним чинником існування будь-яких стосунків. Однак іноді вона може бути хиткою або оманливою. Якщо один або обидва партнери починають сумніватися у вчинках, словах чи намірах іншого, може виникнути проблема довіри. Це призводить до незадоволеності, напруги та нестабільності

у відносинах. Вивчення того, як довіра розвивається, підтримується та руйнується, є важливим для розуміння динаміки міжособистісних відносин.

Люди з низьким рівнем довіри схильні до підвищеного контролю та перевірки партнера, що спричиняє зростання напруги у стосунках. Недовіра може породжувати підозрілість, ревності, негативні емоції, що в довгостроковій перспективі може призвести до емоційного або фізичного насильства.

Формування довіри залежить від різних факторів, серед яких попередній досвід, стиль прихильності (безпечний, уникливий, тривожний), пережиті розлучення батьків або власні розриви романтичних відносин.

Мета дослідження – визначити особливості прояву довіри та недовіри у близьких стосунках, встановити ключові фактори, що впливають на її формування між партнерами, а також дослідити її роль у зміцненні взаємин.

Результати досліджень. Люди є соціальними істотами, і довіра є однією з головних емоцій, які дають змогу людям спілкуватися. Декілька вчених стверджували, що ми повинні довіряти один одному й залежати один від одного, щоб вижити та процвітати. Довіра є ключовим поняттям класичної психології розвитку, казав Е. Еріксон (1963). На першому етапі психосоціальної моделі Еріксона дитинство має вирішальне значення для нашого психосоціального розвитку. Протягом наших перших 18 місяців ми не впевнені у світі, у якому перебуваємо, і повинні розвинути базову довіру [4].

Зрештою ми повністю покладаємося на тепло, любов, стабільність і турботу від наших батьків. Якщо ми надійні й передбачувані, ми отримуємо впевненість, відчуття безпеки та відчуття безпеки у світі (Syed & McLean, 2018) [5].

Якщо догляд непослідовний і ненадійний, довіра зазнає краху. Наприклад, коли батьки відкидають нас, не задовольняють наших потреб або емоційно відсторонені, ми можемо зробити висновок, що не можемо покладатися на дорослих.

Невдача на першому етапі призводить до розвитку страху, недовіри, підозрілості, тривоги і зрештою до переконання, що світ непередбачуваний. Ми можемо занепокоїтися, вважаючи, що не маємо контролю або впливу на наше оточення.

Хороший баланс між довірою та недовірою означає, що ми залишаємося відкритими для досвіду й усвідомлюємо потенціал небезпеки. Зрештою малоймовірно і не рекомендується, щоб дитина стала повністю довірливою або зовсім не довіряла.

Платон називав довіру одним із чотирьох «почуттів, що виникають у душі» (разом з інтелектом, думкою та уявою).

Довіру вивчали у величезній кількості дисциплін (зокрема, у бізнесі, кримінальному правосудді, економіці, організаційній поведінці, політології, психології та соціології), що призвело до багатьох концептуалізацій довіри. Багато концепцій довіри вважають ризик визначальним параметром для «ситуацій довіри». Наприклад, (Lewicki R.J. & Bunker B.B., 1996) [6], (Lewis J.D. & Weigert A., 1985) стверджують, що довіра «завжди включає неминучий елемент ризику та потенційних сумнівів» (Lewis J.D. & Weigert A., 1985) [7]. Довіру описують як «не просто передбачуваність, а як впевненість перед лицем ризику» (Lewicki R.J. & Bunker B.B., 1996). У тому ж ключі (Boone L.E. & Holmes T.L., 1991) визначають довіру як «стан, що включає впевнені позитивні очікування щодо мотивів іншої людини щодо себе в ситуаціях, що тягнуть за собою ризик» (Boone L.E. & Holmes T.L., 1991). «Довіра в повсякденному житті – це суміш почуттів і раціонального мислення, тому виключення того чи іншого з аналізу довіри призводить лише до неправильні уявлення,

які плутають довіру з вірою чи передбаченням» [8].

Аналіз результатів дослідження.

Судження щодо довіри також можуть бути специфічними для певної сфери, наприклад, пов'язаними з компетенціями, типами поведінки або аспектами життя – «ми не довіряємо всім однаково в кожній ситуації» (Baer M.D. & Colquitt J.A., 2018) [9]. Ми можемо довіряти людині досягнення успіху в математиці, але не в спорті чи музиці. Подібним чином судження про довіру в певному контексті можуть відрізнятися залежно від сприйняття надійності об'єкта щодо технічної компетентності проти морального характеру та довірчої відповідальності, Як зазначав Т. К. Барбер (1983), «довіра як довірче зобов'язання виходить за межі технічно компетентного виконання до морального виміру взаємодії» [10].

Таким чином, можна довіряти особі (наприклад, державному чиновнику) наявність необхідних навичок, але не зобов'язання та моральну відповідальність за виконання. У тій мірі, у якій судження про довіру є інтуїтивно виведеними ймовірнісними висновками щодо майбутньої поведінки (наприклад, «Джон міг би спізнитися на власне весілля»), немає підстав вважати, що поведінка об'єкта обов'язково буде такою ж в іншій сфері (наприклад, «Джон може бути чудовим батьком»). За допомогою цих прикладів стає зрозуміло, що цілком можливо робити кілька одночасних суджень про довіру або недовіру в різних доменах у межах певної цілі довіри (Lewis J.D. & Weigert A., 1985) [11]. Очевидно, що в деяких стосунках довіра розвивається лише в кількох сферах, тоді як в інших відносинах довіра може охоплювати широкий спектр сфер. Деякі стосунки найкраще можна описати як «повні довірливі стосунки» з високим рівнем довіри в більшості аспектів життя, оскільки вони можуть розвиватися між подружжям, між дитиною та батьками, колегами або добре сформованими командами (альпінізм як класичний приклад). Такі стосунки повної довіри, ймовірно, є рідше винятком, ніж правилом у повсякденному житті, у якому більшість стосунків зазвичай є більш неоднозначними, де посередині зі змішаними рівнями довіри в різних сферах залежно від контексту із часом.

Дж. М. Болдуїн (1996) виявив відмінності у стилі прихильності у відповідь на довіру до партнера і, таким чином, показав, що стиль прихильності індивіда може бути пов'язаний з довірою, яку той має до свого партнера. Це зрозуміло, оскільки стилі прихильності, як пояснювалося, значно впливають на формування довірчих зв'язків у романтичних стосунках. Ці стилі прихильності формуються психологічним розвитком, зрілістю та психічним благополуччям людини. Дослідження стилів прихильності показало, що надійно прив'язані особи відчувають себе комфортніше та сприятливіше на ранніх стадіях стосунків, тоді як тривожні люди бояться відмови, а люди, які уникають, дистанціюються. Захищені особи очікують більш позитивної відповіді від довіреного партнера порівняно з невпевненими особами. Стиль уникнення прихильності пов'язаний із людьми, які намагаються розвинути довіру та виявляють менше зусиль і дискомфорту в близьких стосунках [12].

Навпаки, тривога пов'язана з людьми, які відчувають страх перед відмовою, що часто призводить до нетривалих стосунків, як зазначає Сьюзан Картер (2013) [13]. Тривожні люди намагаються зберегти довіру та бояться, що їх відкинуть або покинуть, тоді як особи, які уникають, мають труднощі зі встановленням інтимних стосунків, про що писали Сінді Хазан і Філіп Шавер (1987) [14]. Однак деякі дослідники стверджують, що люди з тривожною прихильністю можуть проявляти більшу любов і відданість через пошук запевнення. Отже, люди з тривожною прихильністю зазвичай швидко вступають у стосунки, але намагаються їх підтримувати, тоді як ті, хто уникає прихильності вступають у короткочасні стосунки через меншу прихильність і довіру, про що зазначає М. Еренберг (2012) [15].

Вірування щодо близьких стосунків відіграють ключову роль у романтичних стосунках, оскільки на них впливає минулий досвід, спогади та когнітивні структури. Г. Флетчер і Л. Кінінмонт (1992) розробили шкалу переконань у стосунках (RBS) для вимірювання розмірів інтимності, індивідуальності, пристрасті та зовнішніх факторів, які формують романтичні переконання і сприяють розвитку довіри до

успіху довгострокових близьких стосунків. «Близькість» зосереджена на переконаннях щодо міжособистісного ставлення та взаємодії, пов'язаних із розвитком інтимності та близькості. Другий фактор, «зовнішні фактори», стосується переконань, пов'язаних із важливістю зовнішніх факторів або проблем. Третій фактор, «пристрасть», містить теми, пов'язані із сексом і життєвою силою. Четвертий фактор, «індивідуальність», поєднує незалежність і справедливість, як зазначають Г. Флетчер і Л. Кінінмонт (1992). У цих чотирьох основних факторах методика RBS (Relationship Belief Scale) вимірює 18 різних аспектів, що відображають різні сторони стосунків, зокрема довіру, повагу, любов, дітей, стать і рівність [16].

Методика RBS уже застосовувалася в міжкультурних дослідженнях, і, як показує дослідження Б. С. Лама (2016), китайські респонденти з Тайваню більше цінували ідеали, пов'язані з фінансовими ресурсами та розширеною родиною, ніж європейські американці. Можна припустити, що переконання у стосунках тісно пов'язані з довірою, оскільки саме переконання формують очікування та часто визначають неписані норми поведінки партнера або подружжя [17].

Крім стилю прихильності та переконань, пов'язаних із близькими стосунками, попередній досвід розриву стосунків або розлучення батьків може впливати на рівень довіри молодих дорослих у власних стосунках, як зазначають К. Е. Рот та співавтори (2014) [18].

Попередні дослідження також показують, що жінки, які пережили розлучення батьків у дитинстві чи підлітковому віці, зазвичай мають нижчий рівень довіри до інших, про що свідчать результати досліджень Дж. Стуршена (2006) [19], Т. Олдехількена (2008) [20] та А. Віршілайте (2021) [21]. У межах цього дослідження вимірювався досвід молодих дорослих, пов'язаний із розривом стосунків та історією розлучень їхніх батьків.

Висновки. Здійснене теоретичне дослідження щодо особливостей прояву довіри / недовіри у близьких стосунках дає змогу глибше зрозуміти психологічні механізми формування цих почуттів, їх вплив на міжособистісні взаємини та фактори,

що сприяють їх зміцненню або руйнуванню. Довіра – це динамічний і багатогранний аспект близьких стосунків, що потребує постійних зусиль і взаємної відданості. Хоча недовіра може перешкоджати емоційній близькості та призводити до розриву стосунків, свідомі зусилля, спрямовані на зміцнення довіри, можуть зміцнити зв'язки та підвищити загальну задоволеність стосунками. Розуміння та вирішення проблем, пов'язаних із довірою, має вирішальне значення для підтримки здорових і повноцінних особистих зв'язків.

Довіра та недовіра відіграють ключову роль у динаміці близьких стосунків. Вони

формуються під впливом як особистісних якостей партнерів, так і зовнішніх обставин. Важливо усвідомлювати фактори, що впливають на ці почуття, і працювати над створенням взаєморозуміння й підтримки, щоб забезпечити стабільні та здорові взаємини.

Між відсутністю довіри та недовіри лежить тонка грань. Ми могли б підходити до нових ситуацій і людей із цікавістю та відкритим розумом, щоб скористатися сумнівами, і мати достатньо здорові межі та самовпевненість, щоб позбутися, коли у нас є докази та досвід, які вказують на те, що наша довіра недоречна.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Govier T. *Dilemmas of Trust*. Montreal : McGill-Queen's University Press, 1998.
2. Dolan P., Peasgood T., White M. Do we really know what makes us happy? A review of the economic literature on the factors associated with subjective well-being. *Journal of Economic Psychology*. 2008. Vol. 29, No. 1. P. 94–122.
3. Gilson L. Trust and the development of health care as a social institution. *Social Science & Medicine*. 2003. Vol. 56, No. 7. P. 1453–1468.
4. Erikson E.H. *Childhood and Society*. 2nd ed. New York : W. W. Norton & Company, 1963. P. 470.
5. Syed M., McLean K.C. *The Oxford Handbook of Identity Development*. Oxford : Oxford University Press, 2018.
6. Lewicki R.J., Bunker B.B. Developing and maintaining trust in work relationships. In: Kramer R. M., Tyler T. R. (eds.). *Trust in Organizations: Frontiers of Theory and Research*. Thousand Oaks, CA : Sage, 1996. P. 114–139.
7. Lewicki R.J., Wiethoff C. Trust, trust development, and trust repair. In: Deutsch M., Coleman P.T. (eds.). *The Handbook of Conflict Resolution: Theory and Practice*. San Francisco : Jossey-Bass, 1985. P. 968.
8. Boone C., Holmes J.G. The dynamics of interpersonal trust: Resolving uncertainty in the face of risk. *Advances in Personal Relationships*. 1991. Vol. 2. P. 194.
9. Baer M.D., Colquitt J.A. Why trust matters: An examination of the four categories of trust. *Journal of Organizational Behavior*. 2018. Vol. 39, No. 2. P. 168.
10. Barber B. *The Logic and Limits of Trust*. New Brunswick, NJ : Rutgers University Press, 1983. P. 15/
11. Lewis J.D., Weigert A. Trust as a Social Reality. *Social Forces*. 1985. Vol. 63, No. 4. P. 967–985.
12. Baldwin M.W., Keelan J.P.R., Fehr B., Enns V., Koh-Rangarajoo E. Social-cognitive conceptualization of attachment working models: Availability and accessibility effects. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1996. Vol. 71, No. 1. P. 94–109.
13. Carter S. *The Power of Attachment: How to Create Deep and Lasting Intimate Relationships*. New York : TarcherPerigee, 2013. P. 45.
14. Hazan C., Shaver P.R. Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1987. Vol. 52, No. 3. P. 273.
15. Ehrenberg M.F., Robertson B.M., Pringle J. Attachment style and relationship difficulties: Working models and self-perceptions. *Canadian Journal of Counselling and Psychotherapy*. 2012. Vol. 46, No. 4. P. 360–375.
16. Fletcher G.J.O., Kininmonth L.A. Measuring relationship beliefs: Individual differences in beliefs and relationship satisfaction. *Journal of Research in Personality*. 1992. Vol. 26. P. 214–397. DOI: 10.1016/0092-6566(92)90066-D.

17. Lam B.C.P. Relationship beliefs and cultural values: A comparative study of Taiwanese and European Americans. *Asian Journal of Social Psychology*. 2016. Vol. 19, No. 8. P. 842–850.
18. Roth K.E., Harkins D.A., Eng L.A. Parental conflict during divorce as a predictor of adjustment and future relationships: A retrospective study of siblings. *Journal of Divorce & Remarriage*. 2014. Vol. 55. P. 117–138. DOI: 10.1080/10502556.2013.871951.
19. Sturshen J., Crandall C., Bachman G. Parental divorce and interpersonal trust in adult women. *Journal of Family Psychology*. 2006. Vol. 20, No. 2. P. 135–140.
20. Oldehinkel T., Kruger L., Schmid M. Family disruption and interpersonal outcomes: A study of trust in romantic relationships. *European Journal of Developmental Psychology*. 2008. Vol. 5, No. 4. P. 518–530.
21. Viršilaite A., Kazlauskas E., Žukauskiene R. Parental separation and trust issues in emerging adults: A Lithuanian sample. *Baltic Journal of Psychology*. 2021. Vol. 22, No. 1. P. 87–94.

REFERENCES:

1. Govier, T. (1998). *Dilemmas of trust*. Montreal, Canada: McGill-Queen's University Press [in English].
2. Hardin, R. (2006). *Trust*. Cambridge, UK: Polity Press [in English].
3. Dolan, P., Peasgood, T., & White, M. (2008). Do we really know what makes us happy? A review of the economic literature on the factors associated with subjective well-being. *Journal of Economic Psychology*, 29 (1), 94–122 [in English].
4. Erikson, E.H. (1963). *Childhood and society* (2nd ed.). New York, NY: W. W. Norton & Company [in English].
5. Syed, M., & McLean, K.C. (2018). *The Oxford handbook of identity development*. Oxford, UK: Oxford University Press [in English].
6. Lewicki, R.J., & Bunker, B.B. (1996). Developing and maintaining trust in work relationships. In R.M. Kramer & T.R. Tyler (Eds.), *Trust in organizations: Frontiers of theory and research* (pp. 114–139). Thousand Oaks, CA: Sage [in English].
7. Lewicki, R.J., & Wiethoff, C. (2000). Trust, trust development, and trust repair. In M. Deutsch & P.T. Coleman (Eds.), *The handbook of conflict resolution: Theory and practice* (pp. 86–107). San Francisco, CA: Jossey-Bass [in English].
8. Boone, C., & Holmes, J.G. (1991). The dynamics of interpersonal trust: Resolving uncertainty in the face of risk. *Advances in Personal Relationships*, 2, 190–213 [in English].
9. Baer, M.D., & Colquitt, J.A. (2018). Why trust matters: An examination of the four categories of trust. *Journal of Organizational Behavior*, 39 (2), 168 [in English].
10. Barber, B. (1983). *The logic and limits of trust*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press [in English].
11. Lewis, J.D., & Weigert, A. (1985). Trust as a social reality. *Social Forces*, 63 (4), 967–985 [in English].
12. Baldwin, M.W., Keelan, J.P.R., Fehr, B., Enns, V., & Koh-Rangarajoo, E. (1996). Social-cognitive conceptualization of attachment working models: Availability and accessibility effects. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71 (1), 94–109 [in English].
13. Carter, S. (2013). *The power of attachment: How to create deep and lasting intimate relationships*. New York, NY: TarcherPerigee [in English].
14. Hazan, C., & Shaver, P.R. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52 (3), 511–524 [in English].
15. Ehrenberg, M.F., Robertson, B.M., & Pringle, J. (2012). Attachment style and relationship difficulties: Working models and self-perceptions. *Canadian Journal of Counselling and Psychotherapy*, 46 (4), 360–375 [in English].
16. Fletcher, G.J.O., & Kininmonth, L.A. (1992). Measuring relationship beliefs: Individual differences in beliefs and relationship satisfaction. *Journal of Research in Personality*, 26, 371–397. [https://doi.org/10.1016/0092-6566\(92\)90066-D](https://doi.org/10.1016/0092-6566(92)90066-D) [in English].
17. Lam, B.C.P. (2016). Relationship beliefs and cultural values: A comparative study of Taiwanese and European Americans. *Asian Journal of Social Psychology*, 19 (8), 842–857 [in English].

18. Roth, M., & Berntsen, D., & Johannessen, K. (2014). The impact of parental divorce on trust in romantic relationships in young adulthood. *Journal of Social and Personal Relationships*, 31 (3), 267–289 [in English].
19. Sturshen, J., Crandall, C., & Bachman, G. (2006). Parental divorce and interpersonal trust in adult women. *Journal of Family Psychology*, 20 (2), 135–140 [in English].
20. Oldehilken, T., Kruger, L., & Schmid, M. (2008). Family disruption and interpersonal outcomes: A study of trust in romantic relationships. *European Journal of Developmental Psychology*, 5 (4), 518–530 [in English].
21. Viršilaite, A., Kazlauskas, E., & Žukauskiene, R. (2021). Parental separation and trust issues in emerging adults: A Lithuanian sample. *Baltic Journal of Psychology*, 22 (1), 87–94 [in English].